

fundacja
avalon

szanuję
nie dyskryminuję!

Poradnik Savoir-Vivre wobec osób z niepełnosprawnościami

1. Wstęp

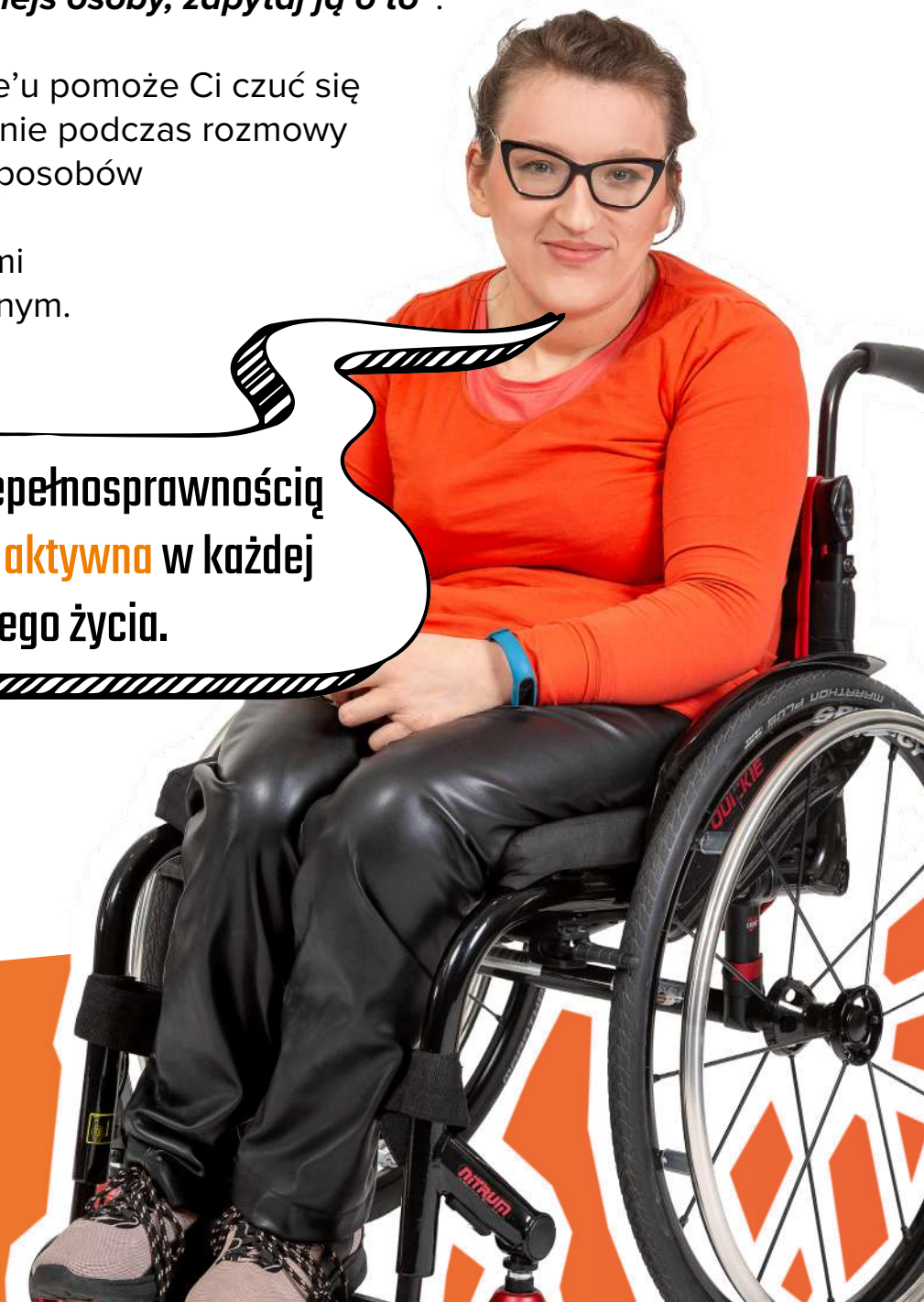
Jeżeli nie masz częstego kontaktu z osobami z niepełnosprawnościami i czujesz się niepewnie czy niezręcznie, gdy do niego dojdzie, ten poradnik jest dla Ciebie.

Gdyby miała istnieć jedna i najważniejsza zasada savoir-vivre'u to prawdopodobnie brzmiałaby ona „**jeżeli nie wiesz, jak się zachować zachowuj się naturalnie**”.

Druga zapewne brzmiałaby „**jeżeli masz wątpliwość jak się zachować wobec jakiejś osoby, zapytaj ją o to**”.

Znajomość zasad savoir-vivre'u pomoże Ci czuć się swobodniej i bardziej naturalnie podczas rozmowy z OzN. Jest to też jeden ze sposobów zabezpieczenia siebie przed nieświadomymi zachowaniami o charakterze dyskryminacyjnym.

Wierzymy, że osoba z niepełnosprawnością może być **samodzielną i aktywną** w każdej dziedzinie swojego życia.

2. 0 Fundacji

W **Fundacji Avalon** działamy na rzecz osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorych od wielu lat, więc doskonale wiemy, jak krzywdzące mogą być uprzedzenia i stereotypy, które niestety wciąż są obecne w zbiorowej świadomości, a osoby z niepełnosprawnościami słyszą je na co dzień, niezależnie od tego, w jakim miejscu mieszkają.

Od początków istnienia **Fundacji Avalon** wspieramy samodzielność i niezależność OzN poprzez tworzenie różnorodnych programów dających możliwość wszechstronnego rozwoju społecznego, fizycznego, a także zdobycia większej niezależności finansowej.

Edukujemy, że OzN mogą być w pełni realizującymi się rodzicami i partnerami, osiągać sukcesy w różnych dziedzinach życia. Pokazujemy, że prawdziwy sport jest jeden, niezależnie czy jest to sport ekstremalny, amatorski czy profesjonalny.

3. Zasady ogólne

W Polsce żyje ponad 5 milionów osób z niepełnosprawnościami, nie zawsze widocznymi. Osoby te mają różne pasje i zainteresowania, wykształcenie i doświadczenia zawodowe, a także są odbiorcami i twórcami kultury. Jak każdy, chcą się realizować na różnych polach życia. Nie zapominaj, że tak jak wszyscy z natury jesteśmy różnorodni, tak też możemy spotkać różnorodne typy niepełnosprawności, wymagające różnych rodzajów wsparcia lub pomocy.

Dlatego poniżej przedstawiamy kilka uniwersalnych zasad właściwego zachowania, które sprawdzą się niemalże zawsze i wszędzie.

Mów bezpośrednio do osoby, z którą rozmawiasz

Zwracanie się do osoby towarzyszącej zamiast do osoby, z którą prowadzi się rozmowę, jest jednym z częstszych i większych nietaktów. Nawet jeśli rozmawiasz z osobą g/Głuchą za pośrednictwem tłumacza to zwracaj się do swojego rozmówcy.

Pamiętaj, by zawsze traktować osobę z niepełnosprawnością podmiotowo – nie pozbawiaj jej prawa decydowania o sobie.

Szanuj też jej prywatność – zadawanie pytań dotyczących niepełnosprawności czy schorzenia przy pierwszym kontakcie to nie jest najlepszy pomysł.

Uważaj na komplementy

Komplementy wydają się być miłe, ale czasami mogą zranić.

Osoby z niepełnosprawnościami bardzo często prowadzą takie samo życie jak inni. Warto zwrócić więc uwagę na to, w jaki sposób rozmawiamy o życiu osób z niepełnosprawnościami.

Łatwo popełnić gafę stwierdzeniem „Niesamowite, że ożeniłeś się z pełnosprawną kobietą” czy „Wow, nie wierzę, że mieszkasz sama i dajesz sobie radę – super” albo „Dobrze gotujesz, mimo tego, że jesteś niepełnosprawny”.

Nie zapominaj, że niepełnosprawność jest jedną z cech osoby, a nie tym, co ją definiuje. Nie oznacza to, że powinniśmy zupełnie zrezygnować z komplementów, używaj ich tak, jak do każdej innej osoby.

Przykłady jakich komplementów unikać:

Podziwiam,
że dajesz radę
pracować.

Podziwiam Cię,
że potrafisz
się bawić.

Jakim cudem
masz tak czysto
w domu?

Podziwiam Cię,
że jesteś w stanie
podróżować.

